

ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုး/ တိုက်အစီအစဉ်တွင် ရိုတာဗိုင်းရပ်(စ်)ကာကွယ်ဆေးနှင့်  
ဆုံဆိုး-မေးခိုင်ပါဝင်သော ကာကွယ်ဆေး(စတုတ္ထအကြိမ်) စတင်ထည့်သွင်းခြင်း  
ဗဟိုအခမ်းအနားတွင်  
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်  
ရန်ကုန်မြို့။ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁)ရက်နေ့။

- ဒီနေ့မှစပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ရိုတာဗိုင်းရပ်စ်ကာကွယ်ဆေးကို (၁၂)ခုမြောက် ရောဂါကာကွယ်ဆေးအဖြစ် ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်း တိုက်ကျွေးသွားမှာဖြစ်လို့ ဝန်ကြီးဌာနနဲ့ပြည်သူများအတွက် အရေးကြီးတဲ့ နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကလေးများမှာဖြစ်ပွားတဲ့ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများအနက် ရိုတာဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ် ပွားတဲ့ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဟာ ဖြစ်ပွားမှုများပြားပြီး ရိုတာဗိုင်းရပ်စ်(စ်)ဟာ အလွန် ကူးစက်မြန်ပါတယ်။
- ဝမ်းမလျှောခင် (၂)ရက်အလိုနှင့် ဝမ်းလျှောပြီး (၁၀)ရက်အထိ ဗိုင်းရပ်စ်(စ်)ပိုးရှိနေတတ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် (၉)ရက်မှ (၁၉)ရက်အတွင်း အသက်ရှင်နေနိုင်၍ ကလေးများထံသို့ လွယ်ကူစွာ ပျံ့နှံ့ကူးစက်နိုင်ပါတယ်။
- (၅)နှစ်အောက်ကလေးငယ်များမှာ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွားပါက ကိုယ်ခန္ဓာဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဦးနှောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးတက်မှုများကို များစွာထိခိုက်နိုင်ပြီး အခြားရောဂါများ လည်း ကူးစက်ဖြစ်ပွားနိုင်လို့ ပြည်သူများက မိမိတို့ရဲ့ကလေးများကို ကာကွယ်ဆေး တိုက်ကျွေးပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုး/တိုက် အစီအစဉ်မှာ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှစပြီး အသက်(၁၈)လပြည့်ပြီးကလေးများကို စတုတ္ထအကြိမ် ဆုံဆိုး-မေးခိုင်ပါဝင်သော ကာကွယ် ဆေးကိုပါ ထည့်သွင်းထိုးနှံပေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ရိုတာဗိုင်းရပ်(စ်) ရောဂါကာကွယ်ဆေး (၂)ကြိမ် တိုက်ကျွေးတဲ့အတွက် ကုန်ကျငွေမှာ (၄)ဒေါ်လာဖြစ်ပြီး ကာကွယ်ဆေးသယ်ဆောင်ခ စတဲ့ ကုန်ကျစရိတ်များပါ ထည့်သွင်း တွက်ချက်ပါက ကလေးတစ်ဦးလျှင် (၇)ဒေါ်လာ ကုန်ကျပါတယ်။
- ယခုထိုးနှံပေးနေတဲ့ (၁၂) မျိုးမြောက် ကာကွယ်ဆေးဖြစ်တဲ့ ရိုတာဗိုင်းရပ်(စ်) ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးကို ပြည်သူများအနေနဲ့ မပျက်မကွက် တိုက်ကျွေးကြရန် နှိုးဆော်ပါတယ်။
- နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအတွက် နှစ်စဉ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၀)သန်းခန့် သုံးစွဲလျက်ရှိပါတယ်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများမှာ ဘဏ္ဍာငွေအများဆုံး ပံ့ပိုးကူညီပေးနေတဲ့ Gavi, the Vaccine Alliance အဖွဲ့ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။
- Rota Virus ကာကွယ်ဆေးထိုးတဲ့ ကုန်ကျငွေများရဲ့ (၈၈ %) ကို Gavi, the Vaccine Alliance အဖွဲ့ပေးပြီး နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ (၁၂ %) သာ ကုန်ကျပါတယ်။
- ဒုါအပြင် (၂၀၂၀)ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အသက်(၉)နှစ်မှ (၁၀)နှစ်အရွယ် ရှိမိန်းကလေးများကို သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာရောဂါကာကွယ်ဆေး (Human Papilloma Virus Vaccine)ကိုလည်း ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွင် (၁၃)ခုမြောက် ရောဂါကာကွယ်ဆေးအဖြစ် ထပ်မံထည့်သွင်း ထိုးနှံပေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ သူနာပြုနှင့်သားဖွားအသင်း၊ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူလူထုအားလုံးက ကာကွယ်ဆေးထိုးဆေးတိုက်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာမှာ ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက် ကြစေလိုပါတယ်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းကို ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဌာန၊ တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း စီမံချက်မန်နေဂျာနှင့်အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပြီး ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအနေနဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု ပိုင်းဆိုင်ရာမှာ အနီးကပ်ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

- လှိုင်သာယာမြို့နယ်ဟာ လူဦးရေထူထပ်သိပ်သည်းမှုကြောင့် ရောဂါကူးစက်နိုင်ချေ လွန်စွာ များပြီး နိုင်ငံတစ်ဝန်းမှ လူများစုဝေးရောက်ရှိနေတာမို့လို့ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးမှုမရရှိတဲ့ ကလေးများကို တွေ့ရှိရပါတယ်။
- လှိုင်သာယာမြို့နယ်မှ ပြည်သူများ ယခုကာကွယ်ဆေးအပါအဝင် ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို သိရှိရန်အတွက် ဒီဗဟိုအဆင့်အခမ်းအနားကို လှိုင်သာယာမြို့နယ်မှာ ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပြည်သူများအတွက် ဆောင်ရွက်တဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများမှာ ပြည်သူများကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်တာများ ရှိပါတယ်။
- မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တစ်နှစ်အောက် ကလေးငယ်များအားလုံး ကာကွယ်ဆေး အပြည့်အဝရရှိစေရေး ပြည်သူလူထုများက ဝိုင်းဝန်းပါဝင် ကူညီစေလိုပါတယ်။
- Exercise is Medicine “ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားဆေးတစ်ပါ” ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ကိုယ်ခန္ဓာကျန်းမာကြံ့ခိုင်စေရေးနှင့် စိတ်ကျန်းမာလန်းဆန်းစေရေးတို့အတွက် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားအားကစားကို မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများ ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။
- မိမိတို့နေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ပြည်သူများရဲ့ ကျန်းမာရေးအသိဉာဏ်(Health Literacy Promotion) တိုးတက်အောင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ သားဖွား၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၁) (၂)၊ ကျန်းမာရေးမှူး၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေး ဆရာမများအား Mobile Tablet ဖုန်းများအား ဖြန့်ဝေထားပြီဖြစ်ပါတယ်။
- ပြည်သူများအနေနဲ့ သိရှိလိုတဲ့ ကျန်းမာရေးအသိပညာဗဟုသုတများ ရရှိရန် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများထံ ကျန်းမာရေးစကားဝိုင်းငယ်များ ပြုလုပ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုသွားကြစေလိုပါတယ်။
- ပြည်သူလူထုအနေနဲ့ ချိုလွန်း၊ ငန်လွန်းသော အစားအစာများနှင့် ဆေးလိပ်၊ အရက်၊ မူးယစ်ဆေး အသုံးပြုခြင်းများကို ရှောင်ကြဉ်စေလိုပါတယ်။

- ပြည်သူများအနေနဲ့ ဒီအချက်များကိုလိုက်နာမယ်ဆိုလျှင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု လျော့နည်းလာပြီး၊ ပိုမိုကျန်းမာလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း လျော့ကျရင် ဆေးရုံ/ ဆေးခန်းများမှာ လူနာတက်ရောက်မှုနှုန်း လျော့ကျသွားမှာဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအနေနဲ့ အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူများအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် ပြည်သူများပါဝင်ကူညီပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်လာရန်အပြင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေနဲ့လည်း ပူးပေါင်းပါဝင်စေလိုပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဆရာဝန်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးတွေကို ဆက်သွယ်စေလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနဘက်မှ ပံ့ပိုးပေးမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဂျန်ဟော့ကင်းတက္ကသိုလ်က ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း သုတေသနပြုလုပ်ခဲ့ရာ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းတွင် (၁)ဒေါ်လာရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါက (၁၆)ဒေါ်လာ အကျိုးအမြတ် ပြန်ရမှာဖြစ်ပြီး လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကိုပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ပါက (၄၄) ဒေါ်လာအကျိုး ပြန်ရရှိမှာဖြစ်ရာ ကုန်ကျငွေထက် များစွာသာလွန်သော အကျိုးရှိထိရောက်မှုရှိတဲ့ လုပ်ငန်း ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ ဘယ်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံရမယ်ဆိုတဲ့ ကာကွယ်ဆေး ထိုးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်ဇယားကို ပြည်သူလူထုအနေနဲ့ အားလုံး အတိအကျသိရှိရန် လိုအပ်ပါတယ်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ဆေးရုံ/ ဆေးခန်း၊ ဈေး၊ လူစုဝေးတဲ့နေရာ၊ စက်ရုံ/အလုပ်ရုံကြီးတွေ၊ အဝေးပြေးကားဂိတ်၊ မီးရထားဘူတာတွေမှာ ကပ်ထားစေလိုပါတယ်။
- အဲဒီအချက်များကို ပြည်သူများက လိုက်နာဆောင်ရွက်ပေးပါက မိမိ၊ မိသားစုနှင့် မိမိရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ပါ ပိုမိုကျန်းမာကြံ့ခိုင်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီရိုတာဗိုင်းရပ်(စ်) ရောဂါကာကွယ်ဆေးကို သတ်မှတ်ထားတဲ့ အသက်အရွယ်မှာ (၂)ကြိမ် တိုက်ကျွေးလိုက်ရင် ကလေးငယ်များ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု၊ သေဆုံးမှုများ

လျော့နည်းပြီး ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ဉာဏ်ရည် ဖွံ့ဖြိုးမှုများကောင်းမွန်တဲ့ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်ပါတယ်။

- ကျွန်တော့်အနေနဲ့တင်ပြလိုတာက မြန်မာနိုင်ငံမှာ မွေးကင်းစကလေးငယ်များကို အသည်းရောင်အသားဝါကာကွယ်ဆေးထိုးတဲ့နှုန်းဟာ လွန်စွာနည်းပါးနေတာကို တွေ့ရှိရလို့ ထိုးနှံတဲ့နှုန်းမြင့်မားလာစေရန် နည်းလမ်းရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်နှင့် မိဘများအနေနဲ့လည်း လာရောက်ထိုးစေလိုပါတယ်။
- နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း စီမံချက်မန်နေဂျာနှင့် အဖွဲ့ဝင်ဝန်ထမ်းများ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ခရိုင်ဦးစီးမှူး၊ မြို့နယ်ဆရာဝန်၊ ဆရာဝန်များ၊ ဆရာမများကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ယခုလို ပြည်သူများအတွက် ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ တိုက်ကျွေးထိုးနှံခြင်းအပါအဝင် ပြည်သူများ ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်တင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားမှာဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူး၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊
- မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊
- MMCWA
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ဌာနကိုယ်စားလှယ်များ၊
- ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့ ဌာနကိုယ်စားလှယ်များ၊

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)